

Stephan Klotz

**Rector Universitatis Rostochiensis, Stephanus Clotz, S.S. Theol. P.P. & ad D.
Jacob. Ecclesiastes. Ad Exequias ... Emerentiae Schütten/ Hodie ... a viduo
maestißimo parandas Academiae Cives ... hortatur & invitat**

Rostochii: Pedanus, 1634

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn775782572>

Druck Freier Zugang

Clotz, St.,

in

E. Schütt.

ur. von. d. l. d. n.

Rostock, 1634.

21.

RECTOR
Universitatis Rostochiensis,
STEPHANUS CLOTZ,
S.S. Theol. P. P. & ad D. Jacob.
Ecclesiastes.

Ad

Exequias

Fœminæ virtutum sexum istum con-
decorantium splendore maxumè con-
spiciæ

EMERENTIA
Schütten/

Hodie in Templo D. Mariæ hora
mediâ primâ,

à viduo mæstissimo parandas

Academiæ Cives

Omnes & singulos

Ea qua par est ratione hortatur &
invitat.

ROSTOCHII,
Litteris JOACHIMI PEDANI, Acad. Typog.
ANNO M. DC. XXXIV.

RECTOR
Academiae Rostochiensis
STEPHANUS CLOTZ,
S. S. Theol: P. P. & ad D. Jacob.
Ecclesiastes.

*I non aliunde, Saltem propter
partus pericula, & liberorū procre-
ationem, omni honore dignus est se-
quior ille sexus fœminarum: Nihil
æquè miserum, nihil æquè periculis,
doloribꝫ, ipsi deniqꝫ mori obnoxium,
quam fœmina uterum ferens, &
partui edendo sollicita. Vtrum vi-
deas humi cadens quod non frangatur, Fœminam verò ejusmodi
deprehendas, quæ levissimo quoqꝫ pulvisculo periclitetur: In
Balearibus sanè Insulis fœminæ tanci aestimabantur, uti
Diodor narrat, ut tribꝫ quatuorvè viris una fœmina à pira-
tis capta redimeretur, & quinqꝫ viris una daretur uxor, quæ se
uterum ferret, à septimo pragnationis mense templo inclusa &
à viro separata custodiebatur, ut DEos, quorum inclusa templis
erat, in partu magis propitios haberet, (quo nomine Arist. l. 7.
Pol. c. 16. vult mulierem singulis diebus iter facere ad DEo-
rum simulacra, quæ concipiendi honorem sortita sit) ibique
amni periculi metu exempta viveret, qui gravidis inter
homi-*

hominum consortia accidere posset: Apud Pannonios, ubi
nunc Hungaria est, eo honore erant gravae, ut si quæ domo
exiret, deducere illam cogeretur, quicumq; occurreret: Apud
Romanos Junonem Lucinam sive Lucetiam ut bene pa-
rerent & in lucem ederent fœtus, parturientes habebant, cui dea
Numa Pompilius amplissimum templum consecravit, ubi gra-
vide sacra pro felici partu faciebant, & pro singulis nascen-
tibus parentes sive cognati, certi pretij nummum, in ararium à
Servio Tullio Rege eo sine ibi collocatum, inferebant: Festa e-
jusdem agitant Matronæ Calendis Martijs, quod uti Ovi-
dius canit

— excubias ubi Rex Romanis agebat

Qui nunc Exquilias nomina collis habet,
Illic à nurbus Junoni templa Latinis,

Hac sunt, si memini, publica facta die.

Si quæ tamen grava est, resoluta orine precetur,

Ut solvat partus molliter illa suos

Consul autem Rutilius,

— cui injustos rabidis pulsare querelis

Cælicolas solamen erat,

templum istud evereit: Cum enim filia ejus grava, & devo-
tionis ergo ferias Junonis celebratura in eadem Lucinæ sese con-
tulisset, infelici fato non solum mortuum illa partum enixa, sed
etiam ipsa insuper extincta esset. Hic verò victus dolore Con-
sul clam ignem templo immitti, illudq; everti curavit: Sed & e-
rar Romanis Opis, Dea, uti credebatur, infanti nascenti præ-
fecta, sicut Lucina Matri, cujus imagineulam toto pragnatio-
nis tempore ventri impendentem mater gestabat, Quod si recte
infans edebatur, cultu singulari Idolum illud Pater & agnati
afficiebant, si in partu suffocabatur, simulacrum illud Opis pro-
fluente mergebant in profundum. Apud Gallos Transalpi-
nos

nos quoties fœmina parturiebat, vicini Deos, singuli Domesticos, qui Lares sive Penates dicebantur, in conspectum ejus adducebant, tantoq; potentiores ad illam partus periculo liberandam, futuros sibi Deos persuadebant, quanto major ibi Doorum copia conferretur. Utiq; laudabilis fuisse illa gentium erga gravidas cura & sollicitudo, si tam pro ijs ad virum & verum Deum sine superstitione supplicassent, quam ad imbecilles illos Deastros, quib; oras Φύσιν τοῦ σώματος, non nisi confertâ acie in medium producti, parturienti opitulari poterant, Vere enim ut Ic. ait, labor præmium, amor fidem, uteri tumor honorem postulant, quem bruta quoq; animalia naturæ quodam ductu sexui isti exhibent: Læna enim, uti Arist. auctor est, uterum ferente, non modo in venationem profectus Leo, & sibi & ipsi victum parat, verum diurnis illam nocturnisq; custodijs subinde defendit: Et, ut recenset Olaus, equam gravidam, dentibus ac calcitatione pedum ab ursis defendit validus Caballus: Quid ergo nos qui in terra præcipuum animal homines sumus, fœminis debemus, quæ quoties uterum ferunt pariuntq;, toties acie quasi structâ, cum exquisitissimis periculis, acerbissimis dolorib; ipsa deniq; morte constigunt, sæpiusq; in prælio isto succumbunt, suaq; morte vitam filijs nostris largiuntur? Sisto vobis Cives Academici, hujus rei exemplum, Emerentiam Gladiariam, fœminam castissimam, quæ in acie istâ fortiter prælians occubuit, diemq; bodiurnum nobis fecit exequialem: Quæ quidem toto prægnationis tempore, à quo divina benedictione uterum ferre, & parui edendo obnoxia fieri cœpit, admodum sollicitè à provido marito habita, neq; templis more Balearium fœminarum, sed pijs sui, maritiq; precibus, & sollicitis Angelorum custodijs inclusa, omniq; hætenus ad ipsum usq; partum periculo exempta fuit: Nec vero Junoni Luceria, aut Opi cuidam Etrusca, sed Deo vivo & vero, pro partu felici & prospero

ro vota & sacra facta, ipsiq; tandem parturienti, à feminis ho-
 nestis non Deilli tutelares, aut Penates lignei, sed pijs pectoris
 suspiria in subsidium collata: Neq; illud sine omni fructu, aut
 successu, nisi in ipso portu impigisset, Enixa enim est filiulam
 mellissimam quæ in sacro Bapt. fonte non ita pridem peccatis
 abluta est, Margaretham Elifabetham, paulo tamen post
 cum filia dedisset lucem, alijs symptomatibus affecta Deo red-
 didit & animam. Parum sane prodest navi, quæ diu mul-
 tu mq; immensis oceani fluctibus jactata, omnesq; illos superavit,
 in ipso tamen portu infeliciter impingit, periculosior enim tem-
 pestas illa est, quæ appellere navim, quam quæ exire non sinit.
 Infelicem eoq; nomine dixero hanc nostram Gladoviam, quæ
 diu multumq; utriusque difficultatibus, quasi quodam Oceano, jacta-
 ta, tandem in portum sese pervenisse, omnemq; periculi metum
 pariendo superasse, putavit quidem, sed ecce! naufragam puel-
 lulam naturæ quodam fluctu in hanc vicam ejecit, ipsa verò in
 portu fracta & collisa diem obiit. Majores, quos tralatitio mo-
 re recensere habuit hæc nostra admodum conspicuos, & stantes
 in curribus Æmilianos; Edita enim est in hanc lucem, ante an-
 nos 26. Anno 1607. die 10. Nov. intra 3. & 4. Vespertinam, Pa-
 tre, Viro Amplissimo & Prudentissimo Dn. Joachimo Schüt-
 ten/ Consule, dum viveret, hujus urbis meritissimo, hæ-
 reditario in Stove, & dehinc a vo paterno orta est, Nicolao
 Schütten/ Gustroviense quondam Senatore, qui uxorem ha-
 buit Annam viri Nobilis Nicolai Stoislöff, filiam, proavo
 verò Henrico Schütten/ Illustrissimi & Celsissimi quon-
 dam Megapolensium Ducis Henrici Consiliario &
 præfecturæ Gustroviensis ac Stargardiensis Capita-
 neo, qui Margaretham V Vinckelmanniam, Dn. Christo-
 phori Klevenov / Consul: Gustroviensis, relictam viduam
 altero sibi junxit, Matre edita est Ellsabe Gerdes/ & hinc orta

*Pro Materno Joachimo Gerdes/ cive hujus urbis quondam
 laudatissimo, qui cum uxore 40. Annos placido conjugio vixit, &
 Matthæum Wismar. Reip. Syndicum, dum viveret, item loa-
 chimum, hancq. nostræ Macrem Elisabetham & Mariam
 Dn. Henrici Geismers / præfetti templi Jacobei & Civis pri-
 marij, costam charissimam, ex ea suscepit, sata vero proavo ma-
 terno Henrico Gerdes/ Consule Reipub. nostræ urbana desi-
 deratissimo. His illa majoribus orta, his parentibus enutrita
 eff: His genita, & sacro Baptismatis lavacro regenita,
 post ab ijs, qui vix & vixit, in omni virtutum sexum hunc comi-
 tantiū genere educata eff: ita, ut si vixisset parentibz fuisset ba-
 culus quidam decrepita senectæ. Ha vero animi dotes (utroq. licet
 post parente orba fuerit) pollexere tamen Virū Præstantiss. Dn.
 Johannem Gladovium, Ampli. & Prudentiss. viri Domini
 Vincetij Gladovij Consulis p.m. meritissimi filium unictū,
 nunc viduum mæstissimum, ut ejus peteret legitimos amplexus,
 & consentiente amicorum suffragio obtineret, sibiq. in thala-
 mum duceret elapso jam Anno 1633. d. 4. Martij: Sed, Ut
 nulla eff: longi temporis felicitas; Ita etiam constanter forcu-
 na suam in mutabilitate constantiam hic servavit, Homines
 capiunt voluptates, capiunt rursus ut ait ille apud Plautum,
 miseras: Ante 46. menses, hanc suam, ante maritus, jam viduus
 mæstissimus duxit lætus in thalamum, jam tristis in tumulum!
 Voluptates sensit, capit rursus miseras, easq. inasperatas magis,
 quam sperasset: Nam cum sibi matrem optasset longa annorum
 serie nepotes recensentem, jam videt in conflictu isto fœminam
 succumbentem, moreq. sua filia vitam largientem: cum enim
 die veneris hora 10. vespertinâ mellitissimam filiolum cujus su-
 pra memini, Margareth-Elisabetham peperisset, triduo post,
 cum jam 46. septimanis, conjugij plukimæ sensisset, & ante
 obituum corporis & sanguinis Christi viatico semetipsam præ-
 parasset,*

parasset, eandē accidentibz alijs, quæ has feminas afficere pos-
sunt, Symptomatis, in S.S. Epiphaniæ Festo intra mediū 10. & 11.
vespertina, marito valedixit, & ad Ecclesiam primogenitorum
in cælis conscripserunt, & iudicem Deum omnium, & Spiritus
justorum perfectorum, inter gemitus & suspiria Mariti & cha-
rorum pignorum emigravit! Beata sane anima, quæ per gene-
rationem filiola suæ salva facta est, quia mansit in fide, dile-
ctione, & sanctificatione cum modestia! quæ bonum cereamen-
est præliata, cursum consummavit, fidemq; servavit, reposi-
tamq; sibi jam habet justiciæ coronam, quam in die retributionis
reddet illi Dominus, justus iudex. Hanc verò beatitudinem
absit ut Tuæ coniugi desideratissimæ invidias, marite, & quod
Ethnicorum olim erat

— injustos rabidis pulsare querelis
Cælicolas —

Pro solamine habeas, aut Terentio Varroni vestigia premas,
qui Livio teste ex Sofiæ suæ partu interempta inopinato
obitu tantum dolorem percepit, ut reliquo vitæ tempore neq;
barbam condere, neq; in lecto dormire, neq; mensa cibi capiendæ
gratia accumbere voluerit: aut Papyrio, qui suæ Hyppolitæ,
unica filiæ, Torquato Senatori elocata, partuq; enectæ disces-
sum, ita luxit ut maioris magnitudine, cui vir prudentissi-
mus & fortissimus succumberet, omnis civitas offenderetur:
Hæc etiam Ethnicorum sunt, qui spem non habent: Nos ve-
rò quid lugemus eos, quos in meliorem orbem præmisimus, quos
brevis cum gaudio recipiemus, quibuscum in omnia seculorum
secula vitam omni parte beatam transigemus? Vos verò Ci-
ves Academici omnium ordinum honoratissimi adeste, & exe-
quias deducite tam honestæ femine. Olim apud Romanos ma-
troni, ut Livius auctor est, pro auro ad liberandam à Gallis
Romam collato, vel ut Plutarch. paulo narrat aliter, pro dona-

rio

rio Delphos misso gratia acta, honosq; additus, ut defuncta per-
inde atq; viri in funere laudarentur: Antea enim mulierem
mortuam publicè laudari in usu non fuit, eoq; honore sicut Ci-
cero testis est, primum post centum aliquot annos affecta est
Popilia Catuli mater. Verum potiori nos jure huic nostræ
Emerentiæ diem funebrem dicimus, poscit enim virtus, poscit
familia, poscunt fratris Consulissimi & Clarissimi Viri Dn.
D. Nicolai Schüttenij, J. C. in Academia nostra celeberrimi,
in Academiam studia, Ite ergo exequias & cogitate quod
πομφόλυξ sit ὁ ἄνθρωπος,

Ros, vapor, umbra, tumor, pulvis, nix, somnia, fumi
Spectrum, pluma, ratis, transitus, aura, cinis,
Quid obsecro, sumus tandem quam vapor qui ad exiguum tem-
pus apparet, mox tennes evanescit in auras?

Quid nos quæso sumus quā sparsus in aëra fumus?
Hoc inter eundem cogitate, vestrisq; precibus Ecclesias &
Respub. Germaniæ, Megalespoleos, Urbis, & Academiæ no-
stræ, DEO offerre! P. P. Rostochl sub sigillo Magistratus
d. 10. Januarii. Anno incunte 1634.

parasset, tandem accidentibus alijs, quæ has fæminæ
sunt, Symptomatis, in S. S. Epiphanias Festo intra
vespertina, marito valedixit, & ad Ecclesiam pri
in cælis conscripserunt, & judicem Deum omnium
justorum perfectorum, inter gemitus & suspiria
rorum pignorum emigravit! Beata sane anima,
rationem filiola suæ salva facta est, quia mansue
tione, & sanctificatione cum modestia! quæ bonu
est præliata, cursum consummavit, fidemq; serv
tamq; sibi jam habet justiciæ coronam, quam in die
reddet illi Dominus, justus iudex. Hanc verò be
absit ut Tuæ conjugii desideratissimæ in videas, m
Ethnicorum olim erat

— injustos rabidis pulsare quere
Cælicolas —

Pro solamine habeas, aut Terentio Varroni ve
qui Livio teste ex Sofiæ suæ partu interemp
obitu tantum dolorem percepit, ut reliquo vita
barbam rondere, neq; in lecto dormire, neq; mensa
gratia accumbere voluerit: aut Papyrio, qui sua
unica filiæ, Torquato Senatori elocata, partuq;
sum, ita luxit ut mæroris magnitudine, cui vi
mus & fortissimus succumberet, omnis civitas
Hæc etiam Ethnicorum sunt, qui spem non habe
rò quid lugemus eos, quos in meliorem orbem præ
brevis cum gaudio recipiemus, quibus cum in omni
secula vitam omni parte beatam transigemus?
ves Academici omnium ordinum honoratissimi a
quias deducite tam honestæ fæminæ. Olim apud
tronis, ut Livius auctor est, pro auro ad liberan
Romam collato, vel ut Plutarch. paulo narrat ali

